

Israelin kutsumuksen ehdot

Matti Kankaanniemi otti selkeästi kantaa Jumalan Israeliin Ristin Voitossa 40/2007. Jotkut yksityiskohdat kaipaavat täydennystä. Suurongelma ymmärtää Israelia on yksipuolinen ja suvaitsematon tapa kosketella asiaa. Tuohon asenteeseen ei mahdu Jumalan Sanan kokonaisuus eikä ajatuksen avaruus. Muinaiset ristiretket ovat esimerkki siitä, mihin tällainen ahdasmielisyys johtaa.

Israelin synnyn lähtökohtana on Jumalan koko maailmaa varten valmistama pelastussuunnitelma. Sen täyttymykseen valittiin kansa ja kansa tarvitsi maan. Täyttymyksen huipentuma oli Messias, joka sovitti maailman synnin. Israelin kutsumus ja tehtävä oli sidottu kuuliaisuuteen. Koko kansa ei tosin koskaan pysynyt kuuliaisuudessa, vaan Jumalan suunnitelma oli usein pienen jäännösjoukon varassa.

Jeesuksen aikana odotettiin Jumalan valtakunnan tulemistä. Uskottiin, että tulee näkyvä, maallinen valtakunta, jonka ensimmäinen tehtävä on Rooman ikeen murskaaminen. Ennen ylösnousemistaan Jeesuksen oli vaikea saada edes lähimpiä opetuslapsia ymmärtämään, että Jumalan valtakunta oli näkymättömällä tavalla jo heidän keskellään.

Vanha testamentti ei kerro, että sokea olisi koskaan saanut näköään. Rabbit tulkitsivat Kirjoituksia siten, että sokeiden parantuminen on merkki siitä, että messiaaninen aika on alkanut. ”**Silloin avautuvat sokeain silmät**”¹. Nasaretin synagogassa Jeesus luki messiaanista ennustusta: ”Herran Henki on minun päälläni, sillä hän on voidellut minut...saarnaamaan vangitulle vapautusta ja **sokeille näkönsä saamista**”². Jeesus jatkoi: ”**Tänä päivänä** tämä kirjoitus on käynyt toteen”³. Messiaaninen valtakunta oli läsnä, mutta koska Jeesus kiellettiin Messiaana ja ajettiin pois Nasaretista, valtakunnan läsnäoloa ei tunnistettu. – Kun Johannes Kastaja joutui epäilyksiin Messiaan läsnäolosta, niin Jeesus lähetti hänelle viestin sokein parantumisesta⁴.

Kuningaskunta ei voi olla olemassa ilman kuningasta. Koska messiaaninen aika on sidottu Messiaan läsnäoloon, tuo siunattu aika ei ole vain tuhannen vuotta aikakausien lopussa. Tuhannen vuoden ajasta mainitaan Raamatussa vain yhdessä luvussa⁵. Vilkas mielikuvitus on työntänyt noihin jakeisiin paljon asioita, joita tuossa tekstipalassa ei ole. Myös on huomattava se, että tuhatvuotisessa valtakunnassa eivät hallitse juutalaiset, vaan ensimmäisessä ylösnousemuksessa herätetyt pyhät kansallisuuteen katsomatta. Dispensationalistinen raamatuntulkinta sijoittaa ensimmäisen ylösnousemuksen Ilmestyskirjan kolmannen ja neljännen luvun väliin. Siellä sitä ei ole. Ensimmäinen ylösnousemus on Ilmestyskirjassa vain 20. luvussa.

Korvausteologia

Sana korvausteologia väärinkäytettynä on säikäyttänyt monia totuuden etsijöitä. Jeesuksen päiviä juutalainen johtoryhmä oli poikennut niin kauas Sanan tietä, ettei se enää edustanut Jumalan edessä Israelia. Jeesuksen kaksitoista apostolia olivat Jumalan valinta Israelin ikuisiksi johtajiksi. Kun Jeesus otti ehtoollismaljan ja sanoi, että ”Tämä malja on uusi liitto minun veressäni”⁶, niin Vanha liitto oli saanut täyttymyksensä ja ikuinen, **lopullinen** liitto oli vahvistettu ja luovutettu Israelille. Yksitoista apostolia ottivat liiton vastaan Israelin laillisina edustajina. Jeesus ei luonnut korvausteologiaa, vaan vahvistaessaan Uuden liiton Hän täytti Vanhan liiton ennustukset. Uuden liiton seurakunta on Jumalan ainoa ja lopullinen tie ihmiskunnan pelastussuunnitelman loppuun viemiseen. Mikään järjestelmä ei voi edes tuhatvuotisen valtakunnan aikana astua seurakunnan paikalle eikä täyttää sille annettu tehtävää.

Paluennustukset

Jumalan valtakunnan olemus on hengellinen, ja vain Hengestä syntyneet ovat valtakunnan perillisiä⁷. Aabrahamin kutsumus oli sidottu kuuliaisuuteen. ”... sentähden, että olit minun äänelleni kuuliainen”⁸. Myös Israel kansan elinehto oli kuuliaisuus⁹, ja Jumala uhkasi ajaa sen pois maastaan, jos se on uskonon Jumalalle¹⁰. Israelin maahan palaamisen ehtona oli ensin palaaminen Jumalan luo¹¹. Viime aikojen paluu ei täytä tätä lain kirjan järjestystä eikä velvoitteita. Nykyiset palaajat eivät etsi itkien Israelin Jumalaa¹².

”...tuon teidät omaan maahanne. Ja minä vihmon teidän päällenne puhdasta vettä”¹³. Tämän jakeen johdolla on päätelty, että juutalaisten tulee ensin palata Israeliin ja vasta siellä kansa voi uudestisyntyä. Joudumme hakoteille, jos emme tulkitse Vanhaa testamenttia Uuden testamentin valossa. Mooseksen välittämä säädös oli: ensin parannuksen teko ja sitten paluu. Yhdelläkään myöhemmällä profeetalla ei ollut oikeutta kirjoittaa Mooseksen lain vastaisesti ja muuttaa tätä järjestystä! Myös Johannes Kastaja vaati paluuta alkuperäiselle tielle. Hän ei saarnanut, että vaikka olisitte paatuneet kuin nämä kivet tässä Jordanin rannalla, niin teillä on oikeus Aabrahamille annettuun perintöön.

Kun Vanhan liiton profeetat kuvasivat Uuden liiton tapahtumia, he kirjoittivat lain varjojen alla eläville ihmisille ja käyttivät heidän ymmärtämiä termejä¹⁴. Ennustusten lukijalle voi syntyä kuva, että kaikki tärkeä tapahtui vain Jerusalemissa. Näin Uutta liittoa kuvattiin, koska muilla kukkuloilla palvottiin lukuisia epäjumalia. Israelilla oli vain yksi Jumala, yksi temppeli rituaaleineen ja kaikki esikuvalliset uhrin uhrattiin Siionin vuorella, jossa Jumala antoi myös lopullisen uhrin. Puhdistavan veden vihmonta täytyi ilmaista maanpakolaisille näillä termeillä, koska vihmonta oli temppeliseremonia ja se voitiin tehdä vain Jerusalemissa. Puhdistavan veden valmistuksen lähtökohtana oli ruskeanpunaisen hiehon teurastaminen leirin (= temppelialueen) ulkopuolella¹⁵. Esikuvan täytyessä Jeesus vietiin kaupungin muurin ulkopuolelle ristiinnaulittavaksi¹⁶. Hesekielen vihmontaennustus painottaa sitä, että vain tämän Jerusalemissa annetun uhrin kautta on puhdistus synnistä. Jeesus opetti Sykarin kaivolla, että pelastus ei ole sidottu maantieteelliseen paikkaan, vaan sydämen vilpityn tila on ratkaiseva¹⁷.

Koko Israelin pelastus

Kuolleiden oksien liittämiseksi takaisin omaan öljypuuhunsa on ehto: ”jos eivät jää epäuskoonsa”¹⁸. – Monilta lukijoilta tuo pieni JOS-sana jää huomiotta, ja asia vääristyy.

”...paatumus, joka on kohdannut osaa Israelin kansasta”¹⁹. – Richard C. H. Lenski, joka on maailman parhaita teologeja, antaa näistä jakeista johdonmukaisen selityksen. Osa Israelista on aina ollut paatumuksen tilassa. Lenski kiinnittää huomion siihen, että Jesaja ja Paavali käyttävät samasta tapahtumasta eri prepositiota. Jesaja ennustaa Pelastajan tulevan Siioniin tulevaisuudessa. ”Siionille se tulee lunastajana”²⁰. Lainatessaan Jesajan ennustusta Paavali kuitenkin kirjoittaa, että ”Siionista on tuleva pelastaja”²¹. Tämä preposition vaihtuminen tuo käsite-eron. Jesajalle Pelastajan maailmaan tulo oli edessäpäin; Pelastaja tuli taivaasta Siioniin. Paavali sen sijaan katseli samaa asiaa lupauksen täyttymisestä käsin. Lenski painottaa sitä, että Paavalin ennustus ei missään tapauksessa viittaa Jeesuksen toiseen tulemiseen, vaan ensimmäiseen, koska Pelastaja ei tule taivaasta, vaan Siionista. Pelastaja oli jo aikaisemmin tullut Siioniin, ja evankeliumi oli leviämässä Siionista. (Vrt. Miika 5:1: ”olet vähäinen”. Mt. 2:6: ”et suinkaan ole vähäisin”.) ”... ja niin kaikki Israel on pelastuva”²². Niin-sana on kreikan kielessä ”houtos” ja se viittaa pelastumisen **tapaan**, ei tapahtuma-aikaan. Ainoa tie – tapa – miten israelilaiset ovat kautta aikojen voineet pelastua, on se, että Jumala lähetti Poikansa Siioniin.

Tämä Roomalaiskirjeen ennustus ei siis viittaa kaikkien juutalaisten pelastuvan yhdessä hetkessä Jeesuksen toisen tulemisen yhteydessä, vaan kertoo, mikä tie kaikkien aikojen juutalaisilla on

pelastukseen. Armon ajan lopussa Jeesus ei ilmesty Pelastaja kieltäjille, vaan "...pelastukseksi niille, jotka häntä odottavat" (Hebr 9:28) .

Väärinkäsitystä on synnyttänyt myös Hesekielen ennustus: ”En tee minä teidän tähtenne, Israelin heimo, sitä mitä teen, vaan oman pyhän nimeni tähden”²³. On selitetty, että Jumala pelastaa juutalaiset huolimatta heidän pahuudestaan. Tosiasiassa Jumalan pelastavalla armolla ei ole mitään eroa eri kansallisuuksien välillä, ei myöskään ristiriitaa Vanhan ja Uuden liiton välillä. Paavali muistutti: ”Armosta te olette pelastetut uskon kautta, ette itsenne kautta – se on Jumalan lahja”²⁴. ”...pelasti meidät, ei vanhurskaudessa tekemiemme tekojen ansiosta, vaan laupeutensa mukaan”²⁵.

Viitteet: 1) Jes 35:5; 2) Luuk 4:18; 3) Luuk 4:21; 4) Luuk 7:22; 5) Ilm 20; 6) Luuk 22:20; 7) (Joh 3:3-7; 8) 1 Ms 22:18; 9) 2 Ms 19:5; 10) 5 Ms 29:22-30; 11) 5 Ms 30:1-5; Neh 1:8, 9; 12) Jer. 31:8, 9; 50:4,5; 13) Hes 36:24, 25; 14) 2 Kor 3:14-16; 15) 4 Ms 19; 16) Hebr 13:12-13; 17) Joh 4: 20-24; 18) Room 11:23; 19) Room 11: 25, KR 1992; 20) 59:20; 21) Room 11:26; 22) Room 11:26; 23) Hes 36:22; 24) Ef 2:8; 25) Tiit 3:5.

Kirjallisuus: Richard C. H. Lenski, Interpretation of Romans.